

**Protokół kontroli doraźnej w zakresie eksploatacji Systemu
Informatycznego dedykowanego dla Jednostek Organizacyjnych Pomocy
Społecznej przeprowadzonej w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej
w Starachowicach.**

I. Oznaczenie jednostki podlegającej kontroli:

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Starachowicach jest jednostką organizacyjną podporządkowaną bezpośrednio Radzie Miasta. Jednostka ma swoją siedzibę pod adresem: ul. Krywki 14, 27-200 Starachowice. Dyrektorem jednostki jest Pan Jarosław Michalski. Jednostka posiada własny NIP: 664-10-35-461 oraz REGON: 290017501. Burmistrzem Miasta Starachowice jest Pan Wojciech Bernatowicz.

Kontrola została wpisana do książki kontroli Urzędu Miasta w Starachowicach pod nr 38/2012.

**II. Imię i nazwisko, stanowisko służbowe inspektorów oraz numer i data
upoważnienia do przeprowadzenia kontroli;**

Michał Siwierski – koordynator Wieloosobowego Stanowiska ds. Analiz i nadzoru nad SAC, na podstawie upoważnienia nr 1021/2012 z dnia 5 listopada 2012 r. (nr legitymacji służbowej – 10);

Grzegorz Trapcia – inspektor, pracownik Wieloosobowego Stanowiska ds. Analiz i nadzoru nad SAC, na podstawie upoważnienia nr 1020/2012 z dnia 5 listopada 2012 r. (nr dowodu tożsamości – ACG 096892);

Działający na podstawie art. 22 ust. 13 oraz art. 126 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2009 r., Nr 175, poz. 1362 z późn. zm.) oraz Rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 23 marca 2005 r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej (Dz. U. z 2005 r. Nr 61 poz. 543).

III. Data rozpoczęcia i zakończenia czynności kontrolnych:

Kontrolę przeprowadzono w dniu 8 listopada 2012 roku.

IV. Określenie przedmiotu kontroli i okresu objętego kontrolą;

Przedmiotem kontroli był sposób *eksploatacji Systemu Informatycznego używanego przez Jednostki Organizacyjne Pomocy Społecznej województwa świętokrzyskiego w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Starachowicach*, a w szczególności:

1. Systematyczność wprowadzania danych do Systemu oraz kompletność przekazywanych danych i sprawozdań na poziom Wojewody i Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej;
2. Stopień przygotowania pracowników Ośrodka do obsługi Systemu oraz stopień zaawansowania jego eksploatacji w kontekście realizacji bieżących zadań jednostki;
3. Ocena poprawności konfiguracji Systemu oraz stabilności jego działania.

Kontrolą objęto okres od 1 stycznia 2011 roku do dnia kontroli.

V. Opis stwierdzonego w wyniku kontroli stanu faktycznego, w tym ujawnionych nieprawidłowości oraz ich zakresu i skutków:

Miasto Starachowice zamieszkuje obecnie ok. 56 000 mieszkańców. Do wykonywania zadań z zakresu pomocy społecznej w 1990 roku został powołany Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, w którym obecnie zatrudnionych jest 138 osób w 7 działach: Dziale Pomocy Środowiskowej – 28 osób (w tym 26 pracowników socjalnych), Dziale Usług Specjalistycznych – 11 osób (w tym 1 pracownik socjalny), Dziale Realizacji Świadczeń – 12 osób, Dziale Usług Opiekuńczych – 33 osoby (w tym 30 opiekunek), Dziale Świadczeń Rodzinnych – 13 osób, Dziale Dodatków Mieszkaniowych – 3 osoby, Dziale Finansowo-Księgowym – 12 osób oraz w Środowiskowym Dom Samopomocy – 8 osób, Noclegowni – 3 osoby, Klubie Integracji Społecznej – 3 osoby. Pozostali pracownicy obsługi MOPS to 12 osób (zał. Nr 1).

Ad. 1. Analiza danych pochodzących ze zbiorów centralnych w postaci wykonanych raportów (zał. Nr 2 i 3) wykazała, iż Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Starachowicach nie osiągnął wymaganych przez Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej progów zgodności danych

informatycznych w odniesieniu do danych sporządzanych ręcznie. Zgodność ta została zrealizowana w kolejnych kwartałach na poziomie wahającym się między 79% – 114 %. Pełna informacja na ten temat przedstawia się następująco:

ROK	KWARTAŁ	WARTOŚĆ ŚWIADCZEŃ REALIZOWANYCH W SI POMOST (NARASTAJĄCO)	WARTOŚĆ ŚWIADCZEŃ WG SPRAWOZDAŃ BUDŻETOWYCH RB-28S (NARASTAJĄCO)	PROCENT ZGODNOŚCI ZREALIZOWANYCH ŚWIADCZEŃ W KWARTALE
2011	I	1 402 948,26	1 454 023,00	96 %
2011	II	2 812 528,05	2 905 197,00	97 %
2011	III	4 103 755,49	4 263 685,00	95 %
2011	IV	5 790 791,73	5 886 846,00	103 %
2012	I	1 540 755,96	1 341 250,00	114 %
2012	II	2 806 911,72	2 930 237,00	79 %
2012	III	4 197 945,27	4 368 481,00	96 %

Duże rozbieżności dotyczące procentowej zgodności zrealizowanych świadczeń, oraz nie osiągnięcie w I i II kwartale 2012 roku progów zgodności danych informatycznych w odniesieniu do danych sporządzanych ręcznie, wynikały z awarii systemu i bazy danych jednostki, która miała miejsce 15 grudnia 2011 r. (zał. Nr 4). W wyniku tej awarii utracono w systemie dane z ok. miesiąca pracy ośrodka. Zawyżony procent danych w I kwartale 2012 r. wynika z uzupełniania systemu o dane z grudnia 2011 r. oraz z omyłkowego utworzenia i zatwierdzenia listy świadczeń w marcu 2012 roku, które powinny zasilić 4 kwartał 2011 roku. Natomiast niski procent (79) zrealizowanych świadczeń za drugi kwartał związany jest z zawyżonym procentem zgodności w pierwszym kwartale 2012 r. Zawyżona wartość przyznanych świadczeń w pierwszym kwartale 2012 roku zaniżyła procent zgodności w kwartale kolejnym.

Nie wszystkie wymagane przez Wydział Polityki Społecznej sprawozdania w postaci elektronicznej, zarówno resortowe (MPiPS-03-P, MPIPS-03-R, MPIPS-05, MK1/MK2, DOŻYWIANIE, PRZEMOC, SKL-ZDR, SKL-EMRENT) jak i jednorazowe, przekazywano terminowo. Z ogólnej liczby 123 sprawozdań przekazanych na poziom Wydziału Polityki Społecznej oraz Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej (w okresie objętym kontrolą) 8 przekazano z naruszeniem terminu, były to:

a) sprawozdania resortowe:

- MK1- Meldunek kwartalny z udzielonych świadczeń pomocy społecznej pieniężnych, w naturze i usługach za okres I-III 2012 r. termin: 10.04.2011; przekazane: 11.04.2011 ; 1 dzień opóźnienia;
- MPiPS-05 - Sprawozdanie o placówkach zapewniających całodobową opiekę i wsparcie za rok 2010; termin 31.01.2011 ; przekazane 24.02.2011; 24 dni opóźnienia;

oraz sprawozdania jednorazowe

- DPS-VI-15-MJ/2011 - Zapotrzebowanie na poszczególne kierunki pracy socjalnej w ramach przygotowania specjalistycznego specjalizacji zawodowej II stopnia w zawodzie pracownik socjalny; termin 11.03.2011; przekazane 14.03.2011; 3 dni opóźnienia;
- PS.I.021.1.44.RC/2011 - Zapotrzebowanie na środki z rezerwy celowej w 2011 roku; termin 23.05.2011 ; przekazane 24.05.2011; 1 dzień opóźnienia;
- PS.I.ZWOC-IV/2011 - Opiekun prawny - zapotrzebowanie na IV kwartał 2011 rok, zapotrzebowanie na środki z rezerwy celowej na IV kwartał 2011 roku; termin 05.09.2011 ; przekazane 06.09.2011; 1 dzień opóźnienia;
- PS.I.AZSiSZ/2011 - Analiza zasiłków stałych i składek na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające zasiłek stały oraz za osoby uczestniczące w zajęciach CIS; termin 10.10.2011; przekazane 11.10.2011; 1 dzień opóźnienia;
- PS.I.ARZWSP./2011- Rządowy program wspierania osób pobierających świadczenia pielęgnacyjne; termin 15.12.2011; przekazane 20.12.2011; 5 dni opóźnienia;
- DPS-VIII-28-BD/2012 - Zapotrzebowanie na szkolenie z zakresu specjalizacji organizacji pomocy społecznej; termin 28.06.2012; przekazane 29.06.2012; 1 dzień opóźnienia;

Ad. 2. System informatyczny Pomost STD, przy pomocy którego realizowane są zadania pomocy społecznej aktywnie obsługuje 41 osób, w tym 26 pracowników socjalnych wprowadzających do Systemu dane dotyczące wniosków klientów oraz przeprowadzonych wywiadów środowiskowych w ramach prowadzonej pracy we własnych rejonach.

Ponadto 12 osób w Dziale Realizacji Świadczeń zaangażowanych jest w tworzenie decyzji oraz list wypłat. Jedna osoba odpowiedzialna jest za realizację sprawozdań statystycznych i generowanie zbiorów centralnych przekazywanych drogą elektroniczną za pomocą Statystycznej Aplikacji Centralnej. Pracę w systemie wspiera informatyk, Pan Tomasz Łuczyński. Informatyk zajmuje się przede wszystkim aktualizacją i konserwacją Systemu na serwerze i 28 stacjach roboczych. Od sierpnia 2011 r. kiedy MGOPS w Starachowicach przeszedł na nową wersję oprogramowania, przeprowadzono 20 aktualizacji Systemu (zał. Nr 5).

W trakcie kontroli, zespół kontrolny wygenerował za pośrednictwem systemu Pomost STD sprawozdanie MPiPS-03 za okres I-VI 2012 r. (zał. Nr 6) Po porównaniu tego sprawozdania z jego wersją elektroniczną przesłaną na poziom WPS w dniu 3 lipca 2012 r. ustalono, iż dane zawarte w obu wersjach sprawozdań różnią się w Dziale 2B. UDZIELONE ŚWIADCZENIA - ZADANIA WŁASNE GMIN. Planowana kwota realizacji dożywiania za I półrocze w systemie (Posilek: w tym dla dzieci - wiersz 17) jest znacznie niższa od podanej w skorygowanym sprawozdaniu przesłanym na poziom wydziału Polityki Społecznej, co świadczy o braku prawidłowej realizacji świadczenia w Systemie. Natomiast w zakresie usług opiekuńczych (wiersz 19) podana w sprawozdaniu przesłanym do Wydziału Polityki Społecznej kwota jest znacznie wyższa niż wygenerowana bezpośrednio z systemu Pomost STD. Zgodnie z „Objaśnieniami do sporządzenia sprawozdania na formularzu MPiPS-03 z udzielonych świadczeń pomocy społecznej – pieniężnych, w naturze i usługach”, w wierszach „Usługi opiekuńcze ogółem i w tym: specjalistyczne” ilość i wartość usług opiekuńczych liczona jest na podstawie decyzji i nie jest korygowana faktycznymi wydatkami ośrodka na te świadczenia. Jest natomiast pomniejszana o obowiązkową odpłatność klienta, jeśli taka odpłatność jest określona w decyzji. Większa wartość tego świadczenia wpisana w sprawozdaniu przesłanym do WPS, niż ta wygenerowana bezpośrednio z systemu, wskazuje iż koszt usług podano w niewłaściwy sposób wliczając do niego również dodatkowe koszty ich świadczenia (obsługa, bilety na dojazd opiekunek itd.).

Do dnia kontroli w Systemie Informatycznym tutejszego Ośrodka zarejestrowanych było 8 218 rodzin oraz 124 640 wywiadów. W okresie objętym kontrolą MOPS w Starachowicach wprowadził do systemu informatycznego POMOST Std.:

- 17 619 wniosków (z czego 9 005 w roku 2012);
- 17 841 decyzji (z czego 9 684 w roku 2012);
- 17 330 wywiadów (z czego 8 921 w roku 2012);
- 1009 list wypłat (z czego 499 w roku 2012).

Ad. 3. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Starachowicach pracuje w Systemie od marca 1999 roku. Obecnie ośrodek używa homologowanego oprogramowania POMOST Std. w wersji 1-7.0 autorstwa firmy Sygnity (Świadectwo homologacji o numerze 1/1/2/PS/G/2010 wydane 1 października 2010 roku dla „Systemu Informatycznego POMOST Standard - Std” wersja G-1.2-1-0.0). POMOST Std posiada świadectwa zgodności z aktualnym Opiskem Systemu dla pomocy społecznej wydane przez Ministra Pracy i Polityki Społecznej dla gminy – Decyzją nr 1/1.2/PS/G/2010 z dnia 11.10.2011 r.

System informatyczny POMOST Std. skonfigurowany jest poprawnie, a w okresie objętym kontrolą wykonano wszystkie niezbędne aktualizacje. System posiada zainstalowaną, najnowszą wersję słowników centralnych nr 59.

Pracę programu dostosowano do potrzeb Ośrodka poprzez uzupełnienie przez administratora Systemu odpowiednich wartości w słownikach lokalnych. Oprogramowanie działa stabilnie nie powodując zawieszek systemu operacyjnego czy konfliktów z innymi zainstalowanymi aplikacjami.

Baza danych jednostki codziennie jest archiwizowana na dyskach fizycznych, a raz w miesiącu zgrywana jest na płytę CD.

Wnioski z przeprowadzonej kontroli:

1. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Starachowicach używa homologowanej wersji oprogramowania;
2. System Informatyczny jest zaktualizowany do najnowszej wersji, posiada zainstalowane najnowsze słowniki centralne;
3. W okresie objętym kontrolą Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Starachowicach nie osiągnął zakładanej 90% zgodności danych informatycznych w odniesieniu do danych sporządzanych ręcznie w II kwartale 2012 roku oraz przekroczył 110% próg zgodności w I kwartale tego samego roku. Nie osiągnięcie progów zgodności danych informatycznych w odniesieniu do danych sporządzanych ręcznie, wynikały z awarii systemu i bazy danych jednostki, która miała miejsce 15 grudnia 2011 r.;
4. 8 ze 123 (6%) sprawozdań przekazano w postaci elektronicznej do Wydziału Polityki Społecznej z naruszeniem obowiązującego terminu;
5. System Informatyczny jest w pełnym stopniu wykorzystywany w bieżącej pracy Ośrodka. W systemie realizowane są wszystkie rodzaje świadczeń;
6. W wierszu „Usługi opiekuńcze ogółem” w sprawozdaniach MPiPS-03 wykazano niezgodnie z „Objaśnieniami do sporządzenia sprawozdania na formularzu MPiPS-

- 03 z udzielonych świadczeń pomocy społecznej – pieniężnych, w naturze i usługach” wartość usług opiekuńczych skorygowaną faktycznymi wydatkami ośrodka na te świadczenia, wliczając do niego również dodatkowe koszty ich świadczenia (obsługa, bilety na dojazd opiekunek itd.);
7. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Starachowicach przeprowadza archiwizację codziennie na dyskach zewnętrznych, a raz w miesiącu baza zgrywana jest na płytę CD;
 8. System jest poprawnie skonfigurowany.

VI. Ustaleń kontroli dokonano w oparciu o:

1. sprawdzenie sprzętu komputerowego wraz z oprogramowaniem;
2. sprawozdania dotyczącego zbiorów centralnych za rok 2011 oraz I, II i III kwartał roku 2012;
3. Pisemnego wyjaśnienia dyrektora jednostki dotyczącego wyliczenia procentu zgodności świadczeń w Systemie w porównaniu do pracy rzeczywistej.
4. porównania sprawozdania MPiPS-03 za okres I-VI 2012 r. w wersji przeslanej do WPS z wersją wygenerowaną bezpośrednio z systemu informatycznego;
5. historii aktualizacji wygenerowanej z systemu POMOST STD.

Treść protokołu i wnioski wynikające z kontroli omówiono z Kierownikiem placówki.

VII. Pouczenie o prawie i terminie zgłoszenia zastrzeżeń do ustaleń zawartych w protokole kontroli oraz o prawie do odmowy podpisania protokołu:

Zgodnie z § 15 ust. 2 pkt 7 w związku z § 16 ust. 3 i ust. 4 rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 23 marca 2005 r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej (Dz. U. z 2005 r. Nr 61, poz. 543) Kierownikowi kontrolowanej jednostki przysługuje prawo zgłoszenia przed podpisaniem protokołu kontroli, umotywowanych zastrzeżeń dotyczących ustaleń zawartych w protokole – w terminie 7 dni od dnia otrzymania protokołu – do Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego.

Ponadto zgodnie z § 16 ust. 1 ww. rozporządzenia Kierownikowi kontrolowanej jednostki przysługuje prawo do odmowy podpisania protokołu – z podaniem w terminie 7 dni od dnia jego otrzymania – pisemnych wyjaśnień przyczyn tej odmowy.

Protokół sporządzono w trzech jednobrzmiących egzemplarzach, jeden egzemplarz za poświadczeniem odbioru otrzymuje Kierownik jednostki podlegającej kontroli, drugi otrzymuje wójt gminy, trzeci natomiast włącza się do akt kontroli.

Kielce, dnia 5.12.2012 r.

Starachowice, dnia 2012-12-11

Protokół podpisano:
Ze strony prowadzących kontrolę

Ze strony kontrolowanych

Dyrektor MOPS w Starachowicach

Michał Siniarski

mgr Jarosław Michalski

.....

Grzegorz Trąpcia

.....